

Bruksela, 29 stycznia 2018 r.
(OR. en)

XT 21004/18
ADD 1 REV 2

BXT 5

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Dotyczy: ZAŁĄCZNIK do DECYZJI RADY uzupełniającej decyzję Rady z dnia 22 maja 2017 r. upoważniającą do rozpoczęcia negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie umowy określającej warunki jego wystąpienia z Unii Europejskiej

– Uzupełniające wytyczne dotyczące negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie umowy określającej warunki jego wystąpienia z Unii Europejskiej

**Uzupełniające wytyczne dotyczące negocjacji ze Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii
i Irlandii Północnej w sprawie umowy określającej warunki jego wystąpienia z Unii
Europejskiej**

1. Zgodnie z wytycznymi Rady Europejskiej z dnia 29 kwietnia 2017 r. i wytycznymi negocjacyjnymi Rady z dnia 22 maja 2017 r. w pierwszym etapie negocjacji skoncentrowano się na kwestiach dotyczących praw obywateli, porozumienia finansowego i wyspy Irlandii oraz na innych zagadnieniach związanych z wystąpieniem i na kwestii zarządzania umową o wystąpieniu.
2. Odnotowując dotychczasowe postępy w tym zakresie, w dniu 20 października 2017 r. Rada Europejska zaapelowała o kontynuowanie prac służących konsolidacji wypracowanej zbieżności stanowisk oraz o kontynuowanie negocjacji, tak by jak najszybciej można było przejść do ich drugiego etapu. Tym samym Rada Europejska zwróciła się do Rady, by wraz z unijnym negocjatorem rozpoczęła wewnętrzne dyskusje przygotowawcze, obejmujące również ewentualne rozwiązania przejściowe.
3. Na podstawie:
 - zalecenia zawartego w komunikacie Komisji z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie postępów w negocjacjach ze Zjednoczonym Królestwem prowadzonych na mocy art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej¹,

¹ COM(2017) 784 final.

- wspólnego sprawozdania negocjatorów Unii Europejskiej i rządu Zjednoczonego Królestwa z dnia 8 grudnia 2017 r. z postępów poczynionych w trakcie pierwszego etapu negocjacji prowadzonych na mocy art. 50 TUE w sprawie uporządkowanego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej, na którym to sprawozdaniu zalecenie Komisji się opiera,

w dniu 15 grudnia 2017 r. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła postępy poczynione w pierwszym etapie negocjacji i postanowiła, że są one wystarczające, by przejść do drugiego etapu negocjacji dotyczącego procesu przejścia i ram przyszłych stosunków.

4. Rada Europejska podkreśliła również, że postępy w drugim etapie negocjacji możliwe będą jedynie wtedy, gdy wszystkie zobowiązania podjęte w pierwszym etapie zostaną w pełni dotrzymane i jak najszybciej wiernie przełożone na postanowienia prawne. W drugim etapie negocjacji należy również wypracować ogólne założenia ram przyszłych stosunków pomiędzy Unią a Zjednoczonym Królestwem. Z myślą o tym celu Rada Europejska postanowiła, że w marcu 2018 r. przyjmie dodatkowe wytyczne dotyczące tych ram i wezwała Zjednoczone Królestwo, by w większym stopniu doprecyzowało swoje stanowisko w sprawie ram przyszłych stosunków.
5. Niniejszy zestaw wytycznych negocjacyjnych uzupełnia pierwszy zestaw wytycznych negocjacyjnych przyjętych w dniu 22 maja 2017 r. Wytyczne Rady Europejskiej z dnia 29 kwietnia 2017 r., jak również zasady ogólne i ustalenia proceduralne dotyczące prowadzenia negocjacji ustanowione w wytycznych negocjacyjnych Rady z dnia 22 maja 2017 r. na tym etapie negocjacji nadal mają zastosowanie w całości, w tym również co do zakresu terytorialnego obowiązywania umowy o wystąpieniu, w tym postanowień umowy dotyczących rozwiązań przejściowych, oraz przyszłych ram; niniejsze wytyczne negocjacyjne, tak jak pierwszy zestaw wytycznych negocjacyjnych, powinny być w związku z tym w pełni zgodne z punktami 4 i 24 wytycznych Rady Europejskiej z dnia 29 kwietnia 2017 r., w szczególności w odniesieniu do Gibraltaru.
6. W drugim etapie negocjacji, ze względu na wyjątkową sytuację i szczególny charakter zagadnień związanych z wyspą Irlandią, prace nad szczegółowymi rozwiązaniami koniecznymi do realizacji zasad i zobowiązań określonych we wspólnym sprawozdaniu powinny być kontynuowane odrębnie.

7. Ponieważ rozwiązania mające zastosowanie do stosunków między Unią a strefami suwerennymi na Cyprze będą w dalszym ciągu określane w kontekście członkostwa Republiki Cypryjskiej w Unii, w trakcie negocjacji, stosownie do potrzeb, należy określić odpowiednie rozwiązania, by osiągnąć cele Protokołu 3 do Aktu Przystąpienia Republiki Cypryjskiej do Unii².

I. KWESTIE DOTYCZĄCE UPORZĄDKOWANEGO WYSTĄPIENIA ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA Z UNII EUROPEJSKIEJ

8. Zgodnie z wytycznymi Rady Europejskiej z dnia 15 grudnia 2017 r., wytycznymi negocjacyjnymi załączonymi do decyzji Rady z dnia 22 maja 2017 r. oraz niniejszymi uzupełniającymi wytycznymi negocjacyjnymi konieczne jest zakończenie prac nad wszystkimi kwestiami dotyczącymi wystąpienia, w tym kwestiami nieporuszonymi jeszcze w pierwszym etapie negocjacji. Są to m.in. zagadnienia takie jak zarządzanie umową o wystąpieniu, prawa własności intelektualnej, trwające procedury udzielania zamówień publicznych, kwestie celne konieczne do uporządkowanego wystąpienia z Unii, ochrona danych osobowych i wykorzystywanie informacji uzyskanych lub przetworzonych przed datą wystąpienia.
9. W drugim etapie należy ponadto przełożyć rezultaty negocjacji, w tym rezultaty pierwszego ich etapu, na jasne i jednoznaczne postanowienia prawne. Przepisy te powinny, w miarę potrzeby, zostać dostosowane w kontekście obowiązywania rozwiązań przejściowych, o których mowa poniżej. W szczególności postanowienia zawarte w dotyczącej praw obywateli części umowy o wystąpieniu powinny mieć zastosowanie od momentu zakończenia okresu przejściowego. „Określona data”, o której mowa w pkt 8 wspólnego sprawozdania powinna być w związku z tym zdefiniowana jako data końca okresu przejściowego.

² Akt dotyczący warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w Traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej – Protokół nr 3 w sprawie stref suwerennych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej na Cyprze, Dz.U. L 236 z 23.9.2003, s. 940–944.

II. ROZWIĄZANIA PRZEJŚCIOWE

10. Wytyczne Rady Europejskiej z dnia 29 kwietnia 2017 r. określają ogólne podstawowe zasady znajdujące zastosowanie do wszelkich umów ze Zjednoczonym Królestwem, jak i do wszelkich rozwiązań przejściowych:
- każde porozumienie będzie się musiało opierać na równowadze praw i obowiązków oraz zapewniać równe warunki działania;
 - zachowanie integralności jednolitego rynku wyklucza uczestnictwo oparte na podejściu sektorowym;
 - państwo niebędące członkiem Unii, które nie wypełnia takich samych obowiązków jak państwo członkowskie, nie może mieć takich samych praw ani czerpać takich samych korzyści jak państwo członkowskie;
 - cztery swobody jednolitego rynku są niepodzielne i nie można ich traktować wybiórczo;
 - Unia zachowa swoją autonomię, jeżeli chodzi o podejmowanie decyzji; zostanie też zachowana rola Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Zgodnie z wytycznymi Rady Europejskiej z dnia 15 grudnia 2017 r. odnosi się to w szczególności do kompetencji Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
11. Oprócz tych ogólnych podstawowych zasad w wytycznych Rady Europejskiej z dnia 29 kwietnia 2017 r. określono szczegółowe warunki, które stosuje się do wszelkich ewentualnych rozwiązań przejściowych. Na ile jest to konieczne i prawnie możliwe, w negocjacjach można dążyć do określenia rozwiązań przejściowych, które leżą w interesie Unii, i – stosownie do sytuacji – do zapewnienia rozwiązań pomostowych służących opracowaniu przewidywalnych ram przyszłych stosunków w świetle poczynionych postępów. Jak podkreślono w wytycznych Rady Europejskiej z dnia 15 grudnia 2017 r. takie ewentualne rozwiązania przejściowe muszą być jasno zdefiniowane i ściśle ograniczone czasowo. Muszą również podlegać skutecznym mechanizmom egzekwowania.

12. Niniejsze uzupełniające wytyczne negocjacyjne opierają się na zasadach i warunkach ustanowionych w wytycznych Rady Europejskiej z dnia 15 grudnia 2017 r. oraz stanowią ich rozwinięcie.
13. Zgodnie z tymi wytycznymi, które doprecyzowują i rozwijają podstawowe zasady określone w wytycznych Rady Europejskiej z dnia 29 kwietnia 2017 r., wszelkie rozwiązania przejściowe określone w umowie o wystąpieniu powinny obejmować całość unijnego dorobku prawnego, w tym kwestie dotyczące Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej. Niezależnie od punktu 18 wspomnianych wytycznych negocjacyjnych unijny dorobek prawny powinien być stosowany wobec Zjednoczonego Królestwa oraz na jego terytorium, tak jakby było ono państwem członkowskim. Jakikolwiek zmiany w unijnym dorobku prawnym powinny mieć w okresie przejściowym automatyczne zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa oraz na jego terytorium. W odniesieniu do przyjmowanych aktów dotyczących przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, którymi Zjednoczone Królestwo jest związane przed wystąpieniem, art. 4a Protokołu (nr 21) i art. 5 Protokołu (nr 19) załączonych do Traktatów, które pozwalają na to, by Zjednoczone Królestwo nie uczestniczyło w akcie zmieniającym środek, którym jest już ono związane, powinny nadal mieć zastosowanie w okresie przejściowym; Unia powinna mieć przy tym możliwość stwierdzenia, że taki brak uczestnictwa uniemożliwia stosowanie środka i że w rezultacie środek taki powinien przestać mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa. Zjednoczone Królestwo nie powinno już jednak mieć możliwości zgłoszenia chęci uczestnictwa w środkach z tego obszaru innych niż środki dotyczące zmiany lub zastąpienia wspomnianych powyżej istniejących aktów lub środki oparte na tych istniejących aktach.
14. W okresie przejściowym prawo Unii określone w tych rozwiązaniach przejściowych powinno wywoływać w Zjednoczonym Królestwie te same skutki prawne, jakie wywołuje na terytorium państw członkowskich Unii. Oznacza to w szczególności, że zachowane powinno zostać bezpośrednie stosowanie prawa Unii i nadrzędność tego prawa.
15. W okresie przejściowym i zgodnie z wytycznymi Rady Europejskiej z dnia 29 kwietnia 2017 r., Zjednoczone Królestwo powinno pozostać związane obowiązkami wynikającymi z umów zawartych przez Unię lub przez państwa członkowskie w jej imieniu, lub zawartych wspólnie przez Unię i jej państwa członkowskie, choć Zjednoczone Królestwo nie powinno już jednak uczestniczyć w jakichkolwiek organach ustanowionych na podstawie tych umów.

16. Zgodnie z wytycznymi Rady Europejskiej z dnia 15 grudnia 2017 r. wszelkie rozwiązania przejściowe wymagają, aby w trakcie procesu przejścia Zjednoczone Królestwo nadal uczestniczyło w unii celnej i jednolitym rynku (wraz z wszystkimi czterema swobodami). Zjednoczone Królestwo powinno podjąć wszelkie niezbędne środki w celu utrzymania integralności jednolitego rynku i unii celnej. Zjednoczone Królestwo powinno nadal przestrzegać unijnej polityki handlowej. Powinno również w szczególności zapewnić, by jego organy celne nadal działały zgodnie z misją organów celnych UE, w tym by pobierały cła na podstawie Wspólnej Taryfy Celnej i przeprowadzały wszystkie kontrole wymagane przez prawo Unii na granicy wobec innych państw trzecich. W okresie przejściowym Zjednoczone Królestwo nie może zostać związane jakimikolwiek umowami międzynarodowymi zawartymi samodzielnie w obszarach należących do kompetencji prawa Unii, chyba że zgodzi się na to Unia.
17. Zgodnie z wytycznymi Rady Europejskiej z dnia 29 kwietnia 2017 r. oraz pierwszym zestawem wytycznych negocjacyjnych z dnia 22 maja 2017 r. każde ograniczone w czasie przedłużenie obowiązywania unijnego dorobku prawnego wymaga stosowania obowiązujących unijnych instrumentów i struktur regulacyjnych, budżetowych, nadzorczych, sądowniczych i wykonawczych, włączając w to podleganie kompetencjom Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
18. Dlatego też, jeżeli chodzi o stosowanie unijnego dorobku prawnego wobec Zjednoczonego Królestwa, umowa o wystąpieniu powinna zapewnić w okresie przejściowym pełne utrzymanie kompetencji instytucji Unii (w szczególności pełnej jurysdykcji Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej), organów, urzędów i agencji w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa oraz osób fizycznych lub prawnych pochodzących ze Zjednoczonego Królestwa. W szczególności instytucje, organy i agencje Unii powinny dokonywać wszelkich postępowań nadzorczych i kontrolnych przewidzianych w prawie Unii. Zgodnie z wytycznymi Rady Europejskiej z dnia 15 grudnia 2017 r. Zjednoczone Królestwo nie będzie już jednak uczestniczyć w instytucjach Unii ani nominować czy wybierać ich członków instytucji ani też uczestniczyć w podejmowaniu decyzji lub zarządzaniu w ramach organów, urzędów i agencji Unii.

19. W okresie przejściowym, co do zasady Zjednoczone Królestwo nie będzie uczestniczyć w posiedzeniach komitetów, o których mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 182/2011³, ani w posiedzeniach grup eksperckich Komisji oraz innych podobnych gremiów, ani w posiedzeniach organizowanych w agencjach, urzędach lub organach, w których reprezentowane są państwa członkowskie. W wyjątkowych, indywidualnie rozpatrywanych przypadkach Zjednoczone Królestwo mogłoby otrzymać zaproszenie do udziału w takich posiedzeniach bez prawa głosu, pod warunkiem że:
- omawia się kwestie związane z indywidualnymi aktami skierowanymi do Zjednoczonego Królestwa oraz osób fizycznych lub prawnych ze Zjednoczonego Królestwa, lub
 - udział Zjednoczonego Królestwa jest konieczny i leży w interesie Unii, szczególnie w celu skutecznego wdrożenia unijnego dorobku prawnego w okresie przejściowym.
20. Umowa o wystąpieniu powinna określać szczegółowe warunki oraz jasne ramy, na podstawie których taki wyjątkowy udział byłby dopuszczalny.
21. Należy również przewidzieć specjalne konsultacje dotyczące ustalenia uprawnień do połowów (całkowite dopuszczalne połowy) w okresie przejściowym, przy pełnym poszanowaniu unijnego dorobku prawnego.
22. Okres przejściowy powinien mieć zastosowanie od dnia wejścia w życie umowy o wystąpieniu i nie powinien obowiązywać po 31 grudnia 2020 r.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję, Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13–18.